

Afsn. 1.24: Fædrene linje for Gyrid Eriksdatter GALTUNG, Kristine Margrete BRUUNs farfars mormors farfars mormors mormors farfars farmors farfars mor

XXIII.5042464 Jon GAUTSSON, hirdmand.

Den gamle norske adelsslægt Galtung/Galte førte et vildsvin (en "galt") i sit våben. Beskrivelsen i DAA 1916 afviger noget fra Norsk Slektshistorisk Tidsskrift [288]. Nærværende opstilling beror især på sidstnævnte, nyere fremstilling. Om de ældste generationer berettes noget forskelligt. Nærværende Jon Gautsson, far til de tre nedenstående brødre, skal ifølge Norsk Biografisk Leksikon have været Magnus Erlingssons hirdmand bosat i Ornes i Sogn og omtalt i Sverres saga. Andre (og ældre) kilder siger dog at han var lendmann i Ænes i Kvinnherad.

3 børn:

1 Gaut JONSSON, lendmann. se **XXII.2521232** nedenfor.

2 Åskjell JONSSON, biskop. *Død 1254.* Var geistelig og kongelig rådgiver for Kong Håkon. Kongens kapellan 1223 og erkediakon i Bergen 1225. Nævnes som biskop i Stavanger fra 1226. Omtales i Håkon Håkonsons Saga som bror til Arnbjørn Jonsson og Gaut Jonsson [43].

3 Arnbjørn JONSSON, lendmann. *Død 1240.* Som sine brødre nævnt i Håkon Håkonssons saga. Døde ifølge denne meget gammel. Tjente kongerne Erling Steinvegg (til 1207) og Filippus Simonsson (til 1217), og derefter Håkon Håkonsson. Deltog i forsvaret af Vika og Opplanda i Håkons fejde med Skule. Led et nederlag mod Skule ved gården Låke i Nannestad i marts 1240. Død kort efter. Omtalt i Baglarsaga og Håkons saga [43].

XXII.2521232 Gaut JONSSON, lendmann.

Død 1270. ~ m.XXII.2521233 Inga VIKINGSDATTER (-). - se nedenfor. Var lendmann (altså en slags baron) og 1217 bosat på Mel i Kvinnherad. Siden blev han sysselmand og rådgiver for Håkon Håkonsson. Ifølge Norsk Biografisk Leksikon optræder han både i Håkon Håkonssons saga og i Sturlunga saga. I en spottevis af Snorre Sturlason tilskrives han hovedskylden for spliden mellem Håkon og Skule, og da han åbenbart havde mistet et øje, trækker visen en linje til Odin (dæmoniseret til en djævel under indflydelse af kristendommen). Hans hustru (nogle hævder hun hed Inga Vikingsdatter) ejede Torsnes, Jondal og Hardanger efter sin far. Førstnævnte ejendom er i dag slægtens hovedgård. Gaut Jonson døde 1270 "i høj alder", er altså nok født sidst i 1100-tallet. Kilde [43], mm. Hans hustru **XXII.2521233** (forslægt ukendt):

XXII.2521233 Inga VIKINGSDATTER.

~ XXII.2521232 Gaut JONSSON, lendmann - se ovenfor.

Deres 3 børn:

1 Finn GAUTSSØN, lendmann. *Født o. 1220. Død efter 1288.* Nævnes 1247-88. En søn Jon døde syg i Lyse Kloster. En datter Ingegerd var gift med Jon Bjarnessøn, overfehird i Bergen.

2 Gaut Unge GAUTSSØN, baron. se **XXI.1260616** nedenfor.

3 Ulvhild GAUTSATTER. Nævnes 1287 hvor hun solgte jord i Haugaland i Framnes til Munkeliv Kloster.

XXI.1260616 Gaut Unge GAUTSSØN, baron.

Født o. 1235. Død før 10 apr. 1306. Baron under kong Erik Magnusson. Nævnt 1287-88 til Hatteberg, siden Rosendal. Ejede Torsnes, Jondal, Hardanger. Var muligvis gift 1. med en datter af Tore Greipssøn i Hardanger (nævnt 1257), moren til hans børn. Gift 2. gang med Katarina Ivarsdatter Loglo (Loghalo). Dette sidste ægteskab var barnløst [288].

2 børn:

1 Sigurd Gautssøn GALTE, herremand. se **XX.630308** nedenfor.

2 Tore GAUTSSØN. Bosat på Hatteberg, senere Rosendal baroni. Hans søn Ivar nævnes senere sammest.

XX.630308 Sigurd Gautssøn GALTE, herremand.

Født o. 1280. Død efter 1350. ~ m.XX.630309 Sigrid(?) GUTTORMSDATTER (-). - se nedenfor. Iflg. [288] med "til vished grænsende sandsynlighed" søn af ovennævnte Gaut Unge Gautssøn. Det første kendte medlem af slægten, der førte et sort vildsvin (en "galte") i sit våben.

Galte-slægtens våben

Han var bosat på Torsnes i Jondal, hovedgården der har været i slægtens eje indtil i dag. Ifølge nogle fremstillinger var han tillige "fehirde" (dvs. skattemester) i Tunsberg/Björgvin, men det betvivles af andre. Var måske gift 2. med Eline Toralddatter Kane Hans hustru **XX.630309** (forslægt ukendt):

XX.630309 Sigrid(?) GUTTORMSDATTER.

~ *XX.630308 Sigurd Gautssøn GALTE, herremand - se ovenfor.* Måske datter af baron og rigsråd Guttorm Gydasson Bratt og Gjertud Dugalsdatter.

Deres 3 børn:

1 Erik Sigurdsson GALTUNG. se **XIX.315154** nedenfor.

2 Gaute Sigurdsson GALTUNG, herremand. Nævnt 1347. Ejede Torsnes, Jondal, Hardanger.

3 Toralde Sigurdson SMØRHAT, rigsråd. ~ *m. Adelus ERLINGSDATTER(-).* Nævnes 1380 på Akershus og 1397 i Kalmar. Ridder, rigsråd og sysselman i Hardanger. Måske død 1435.

XIX.315154 Erik Sigurdsson GALTUNG.

Født o. 1310. ~ m. XIX.315155 Eline TORALDESDATTER (-). - *se nedenfor.* "Efter alt at dømme" søn af ovennævnte Sigurd Galte. Han er nævnt i en slægtstavle fra 1548, men er ellers helt ukendt. Hans hustru **XIX.315155** (forslægt ukendt):

XIX.315155 Eline TORALDESDATTER.

~ *XIX.315154 Erik Sigurdsson GALTUNG - se ovenfor.*

Deres 2 børn:

1 Gyrid Eriksdatter GALTUNG. se **XVIII.157577** nedenfor.

2 Gaute Eriksson GALTUNG, befalingsmand. *Død 1413. ~ 1. m. Ingrid KNUTSDATTER (-). ~ 2. m. Margrete REMARSDATTER (-).* Befalingsmand og rigsråd 1369-1412, ridder 1397. Ejede gården Straum (senere kaldt Kanestrøm/Kanestraum) i Tingvoll kommune. Overtog Hatteberg [288].

XVIII.157577 Gyrid Eriksdatter GALTUNG.

Født o. 1345. ~ m. XVIII.157576 Gunnar Toralddssøn KANE, rigsråd (1310-1409). Se afsn. 1.23. Nævnt 1458. 4 børn med **XVIII.157576 Gunnar Toralddssøn KANE**, se afsn. 1.23 .

Henvisninger

[43] Nygaard, W. (red): Norsk Biografisk Leksikon, Aschehoug & Co 1921-83

[288] Sollied, Henning: Ænes'ætten og Galtung'erne. Norsk Slegtshistorisk Tidsskrift II, 1930